

Kerken: asielbeleid moet veel humaner

- Opnieuw pleidooi voor betere opvang vluchtelingen
- Lodewijk Born

Amersfoort | De Raad van Kerken in Nederland wil na de verkiezingen een brief sturen aan de formateur voor een nieuw kabinet en politieke partijen om druk uit te oefenen dat er een rechtvaardiger en humaner asielbeleid komt in het nieuwe regeerakkoord. Die toezegging kwam er zaterdag tijdens een online-bijeenkomst van de werkgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken in Nederland. Daarnaast zal er in het najaar een

beraadsdag worden gehouden, waarbij de mogelijkheden worden verkend hoe plaatselijke kerken „een zichtbare rol” kunnen spelen in de opvang van vluchtelingen. Derk Stegeman, twee jaar geleden betrokken bij het kerkasiel in de Bethelkapel in Den Haag, zei dat het gaat om „opvang in kerkgebouwen zelf”, maar ook hoe kerkelijke gemeenschappen met elkaar als gelovigen een rol kunnen vervullen in de opvang van bijvoorbeeld ongedocumenteerden en uitgeprocedeerde asielzoekers.

Ogen geopend
Volgens Stegeman bleek met het kerkasiel dat geboden werd aan de Armeense familie Tamrazyan in 2018

Door het kerkasiel in Den Haag kregen vluchtelingen en hun verhaal een gezicht

dat „toen de ogen geopend werden” bij veel mensen. Dat had tot gevolg dat zij – ook in kerken - zich meer gingen verdiepen in de asielproblematiek en hoe die wat menswaardigheid en onrechtvaardigheid betreft, niet

meer uit is te leggen. „Vluchtelingen en hun verhaal kregen een gezicht.”

Houd moed, sta op
Thema van de bijeenkomst zaterdag was ‘Houd moed, sta op, Hij roept u!’ Meer dan 150 mensen hadden zich er vooraf voor aangemeld, zo vertelde Ineke Bakker, voorzitter van de Werkgroep Vluchtelingen. Als het gaat om het „panoramische beeld” van de asielproblematiek in Nederland wordt Bakker „daar soms somber van”, zo zei ze. „Het is nog erger dan een Echternachprocessie. Eén stap vooruit en twee achteruit. Hoe houden we hoop?”
Eduard Nazarski, voormalig directeur van Amnesty International en

Vluchtelingenwerk Nederland, meent dat het er op lijkt dat de regering op allerlei vlakken vluchtelingen doelbewust „proberen te ontmoedigen” om ons land binnen te komen, hier een bestaan op te bouwen of een asielprocedure te volgen. Bijvoorbeeld omdat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) te weinig middelen en menskracht heeft en dat dit een keuze is „die politiek gestuurd” is, al decennialang.
Nazarski ondersteunt een sterkere lobby vanuit de kerken en andere maatschappelijke organisaties. Die zouden samen een breder front moeten vormen richting de politiek.

8 Geloven

‘We willen vluchtelingenleed niet zien’

- ‘Bekering’ nodig, vindt Erik Borgman, ook bij gelovigen

Amersfoort | Er is onnoemelijk veel leed onder vluchtelingen waarbij door politiek en samenleving wordt weggekeken. Die conclusie klonk zaterdag tijdens de bijeenkomst van de werkgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken. Niet voor niets dat er door Lopend Vuur nu een estafette van wakes door het land is begonnen, die loopt tot 17 maart, aldus werkgroepvoorzitter Ineke Bakker.
Tijdens de online-bijeenkomst werden indringende videoverhalen getoond van vluchtelingen, die te zien zijn via www.kiesvoorongedocumenteerden.nl. Deze verhalen zijn

gemaakt door een aantal samenwerkende organisaties, waaronder Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) en Defence for Children.
Eduard Nazarski, voormalig directeur van Amnesty International en Vluchtelingenwerk Nederland, vindt dat er een einde moet komen aan het „extreme ontmoedingsbeleid in ons land” en denkt dat we niet van Den Haag of Europa een oplossing moeten verwachten.

Hij wees erop hoe het idee van opvang in de regio bijna „een mythische term” is geworden voor politieke partijen, terwijl daar in de praktijk niks van terecht komt. Terugkeer van vluchtelingen naar landen van waaruit ze gevlucht zijn is vaak ook domweg niet mogelijk. „Hoe is het nu écht in landen als Afghanistan,

Iran en Irak? Stellen we die vraag wel eens?”

Moedeloosheid
Prof. dr. Erik Borgman, Nederlandse leken-dominicaan en hoogleraar Publieke theologie aan de Universiteit van Tilburg, keek naar hoe we moed kunnen houden in de moedeloosheid die soms gevoeld wordt. Maar hij wees er op hoe vluchtelingen al jaren „in een lockdown zitten” waarbij ze helemaal geen leven op kunnen bouwen in ons land.

Hij vertelde hoe wanhopig vluchtelingen kunnen zijn, zoals de vrouw in kamp Moria, die zichzelf vorige week in brand stak. „Ze werd vervolgens aangehouden en beschuldigd van brandstichting.” De wereld op zijn kop, maar voor deze vrouw het

uiterste middel „om gezien te worden” in een wereld die wegkijkt.

Volgens Borgman is dat misschien wel het grootste probleem. „We kunnen het wel zien dat vluchtelingen op een onmenselijke manier worden behandeld, maar we willen het niet.” In notities van de regering wordt zo over vluchtelingen gesproken dat het niet meer om mensen gaat „en we niet willen zien dat we mensen in de stront laten zakken”.
„We weten het best, maar *parkeren* die informatie ergens anders. Hoe komt het dat we daar blind voor blijven?” Borgman was fel: „Als het om onze eigen kinderen zou gaan, dan zouden we dit nooit laten gebeuren.” Hij riep christenen op tot een „bekering” die nodig is.
Tegelijk werd op de bijeenkomst

ook geconstateerd door zowel Nazarski als Borgman en andere sprekers dat er in het land tal van lokale initiatieven - ook van kerken - zijn waarbij er inzet is voor vluchtelingen, uitgeprocedeerden en ongedocumenteerden. Die lokale groepen zitten volgens Nazarski te wachten tot ze meer kunnen doen.

Beraadsdag
Een beraadsdag in het najaar moet zorgen voor het stimuleren van het kerkelijk bewustzijn over hoe er met vluchtelingen wordt omgegaan en tegen hen wordt aangekeken. Voorzitter Ineke Bakker: „We laten het er niet bij zitten. We blijven doorgaan.”
In de bijeenkomst werd afscheid genomen van Jan van der Kolk, die tien jaar voorzitter was.